

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-3-221 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-57/1360-352
Karar Tarihi : 25.11.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI(Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Ali Fuat KOÇ, Hüseyin COŞGUN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

20

: Louis Dreyfus Corporation
Temsilcisi: Av. Neşe ÖNDER
Kore Şehitleri Cad. No:17, Zincirlikuyu, 34394, İstanbul

D. TARAFLAR

: Louis Dreyfus Corporation
40 Danbury Road Wilton, Connecticut, 06897, ABD

Dunavant Enterprises Inc.

3797 New Getwell Road Memphis TN 38118, ABD

E. DOSYA KONUSU: Louis Dreyfus Corporation tarafından Dunavant Enterprises Inc'in depoları, sözleşmeleri, mal stokları ve forward sözleşmeleri de dahil bütün pamuk işinin devralınması işlemine izin verilmesi talebi

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 12.10.2009 tarih ve 7304 sayı ile giren ve en son 4.11.2009 tarih ve 7883 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 13.11.2009 tarih ve 2009-3-221/ Öİ-09-AFK sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 23.11.2009 tarih ve REK.0.07.00.00-120/373 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-57 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Dunavant Enterprises Inc.'in bütün pamuk işinin Lois Dreyfus Corporation tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ hükümleri çerçevesinde izne tabi bir işlem olduğu, anılan işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde bir hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun kuvvetlendirilmesinin söz konusu olmadığı, bu nedenle inceleme konusu işleme izin verilmesi gerektiği

sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

50

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Lois Dreyfus Corporation (LDC)

60 Devralan LDC, dünya çapında ağırlıklı olarak tarım ürünlerinin alım satımı, ticareti ve işlenmesi ile iştigal eden ve 1851'den bu yana faaliyetlerini sürdüren Lois Dreyfus Comodities'in bir parçasını oluşturmaktadır. LDC'nin ayrıca ABD'de depolama ve kredilendirme servisi acenteliği faaliyetleri de bulunmaktadır.

70 Pamuk pazarında Türkiye'de herhangi bir iştiraki bulunmayan¹ LCD, Türkiye'ye satışlarını Amerika'daki bir iştiraki olan Allenberg Cotton Company ve İsviçre'deki bağlı ortaklığı Lois Dreyfus Commodities Suisse S.A vasıtasıyla Türkiye'deki acenteler kanalıyla gerçekleştirmektedir. Bu satışta LCD anlaşma imzaladığı yerli firmanın talep ettiği ürünün gümrüğe kadar nakliyesini sağlamakta, Türkiye'den ürünü talep eden firma ise gümrük ve diğer vergileri de ödeyerek ürünü teslim almaktadır. Acentelerin fonksiyonu ise bu satış sözleşmesi için tarafları bir araya getirmekten ibarettir. LCD'nin Türkiye'ye pamuk satışından elde ettiği 2008 yılı cirosu TL,² (..... Amerikan Doları) pazar payı ise %..'dur.

LCD, Türkiye'ye yaptığı ithalatın yanı sıra, yine acenteler kanalıyla Türkiye'den topladığı pamuğu başka ülkelere veya serbest bölgeye girişten sonra yeniden Türkiye'ye satabilmektedir.

80 Bu bağlamda LCD hem Stalpcotn, Cargill, Plains Cotton ve Ecom gibi Türkiye'ye pamuk satan yabancı teşebbüslerle hem de yerli alım satım firmaları ile rekabet etmektedir.

H.1.2. Dunavant Enterprises Inc. (Dunavant)

Devreden Dunavant, dünya çapında pamuk ticareti alanında faaliyet gösteren bir kuruluş olup, pamuk alım satımı, depolanması ve çırçırlanması ile iştigal etmektedir. Dunavant'ın ayrıca kredilendirme servis acenteliği, gayrimenkul ve lojistik alanlarında da faaliyetleri bulunmaktadır.

90 Dunavant'ın da Türkiye'de herhangi bir iştiraki ve irtibat bürosu bulunmamaktadır. Dunavant'ın Türkiye'ye pamuk satışı Memphis'teki bürosu vasıtasıyla Türkiye'deki acenteler kanalıyla gerçekleştirilmektedir. Teşebbüsün Türkiye'ye mal satışı yukarıda yer verilen LDC'nin satış yönetimine benzemektedir. Dunavant'ın 2008 yılında Türkiye'ye sattığı pamuktan elde ettiği ciro TL, (..... Amerikan Doları) pazar payı ise %'dir.

¹ LCD'nin Türkiye'de Sesos Pazarlama Müşavirlik ve Ticaret Ltd. Şti unvanlı bir iştiraki vardır. Bildirim Formu'nda yer verilen bilgilere göre bu şirket, tahıl ürünleri, canlı büyük baş hayvan, dondurulmuş et, dondurulmuş hayvansal yağ, yoğunlaştırılmış portakal suyu, şeker, pirinç, ayçiçeği tohumu ve farklı kaynaklardan bitkisel yağların alım satımı ile iştigal etmektedir.

² Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) 2008 yılı ortalama dolar satış kuru 1,2991 dir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

100 Taraflar pamuk ticaretinin yanı sıra diğer bazı tarım ürünleri, gayrimenkul, lojistik, kredilendirme aracılık hizmetleri gibi çeşitli alanlarda da faaliyet göstermekle birlikte dosya konusu işlem açısından incelenmesi gereken faaliyet pamuk satışıdır.

LDC ve Dunavant Türkiye'ye balyalanmış ham pamuk satışı yapmaktadırlar. Ham pamuk çırçırılama olarak bilinen pamuk tiftiğinin pamuk tohumundan ayrılması ve temizlenmesi yoluyla balyalanmış pamuğa dönüştürülmektedir. Balyalanmış ham pamuk ise dokuma fabrikaları tarafından tekrar işlenmek suretiyle tekstil, iplik, halat, döşeme gibi ürünler elde etmek için satın alınmaktadır.

110 Dosya mevcudu bilgi ve belgelere göre, balyalanmış ham pamuğun yüksek arazi pamuğu ve ekstra uzun lifli pamuk olmak üzere iki ana türü bulunmaktadır. Yüksek arazi pamuğu, lifinin renk ve uzunluğu itibariyle ekstra uzun lifli pamuktan farklılaşmaktadır. Ayrıca, ekstra uzun lifli pamuğun yüksek arazi pamuğuna nazaran daha iyi bir lif gücüne ve doğal ışıltıya sahip olduğu kabul görmektedir. Bu nedenle uzun lifli pamuğun yüksek arazi pamuğuna nazaran %25 ila %50 arası daha yüksek bir bedelle satılması söz konusu olabilmektedir.

120 Bununla birlikte, balyalanmış ham pamuk üreticilerinin bir türden diğerine çok kolay bir şekilde geçebilmeleri, bu ürünün alıcısı olan dokuma fabrikaları ve ham pamuk kullanıcıları için iki türün ikame edilebilir olması, hatta çoğu dokuma fabrikasının istenilen iplik kalınlığını elde edebilmek için bu iki türü karıştırarak kullandığı dikkate alındığında, bu türleri ayrı birer pazar olarak ele almanın bu dosya bakımından gerekli olmadığı kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla ilgili ürün pazarı "balyalanmış ham pamuk pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

130 Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, ithal pamuğun Türkiye'ye ulaşmasının bir nakliye masrafı gerektirmesine rağmen balyalı ithal pamukla balyalı yerli pamuk arasında ve farklı bölgelerde üretilmiş karşılaştırılabilir kalitedeki yerli ham pamuğa bölgeden bölgeye biçilen fiyatlar arasında kayda değer bir fark bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Balyalanmış pamuğun Türkiye'nin her yerine benzer koşullarla ulaşabilir olduğu da dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği

140 LDC, Dunavant ve Dunavant'ın bazı iştirakleri arasında 28 Eylül 2009'da imzalanan "Satın Alma Anlaşması" (Anlaşma) ile LDC, Dunavant'ın ABD'deki ve Latin Amerika'daki mal varlıklarını³, Dunavant'ın Avusturalya'daki iştiraki McFadden'den

³ Dunavant'ın ABD'deki mal varlıklarını Dunavant ve Dunavant'ın, Westside Compress Compnay Inc, Fambro Warehouse Co., Westside Compress Company of Memphis Inc. , Fambro Electronic Warehouse Receipts Inc. , Southern Compress & Warehouse Co. iştirakleri devredecektir. Dunavant'ın Latin Amerika'daki mal varlıkları ise, Dunavant ve Dunavant McFadden Ltd., Dunavant Argentina S.A. , Dunavant de Mexico S.A tarafından devredilecektir.

Avusturalya'da devralınan şirketlerin ortaklık paylarını, Dunavant Holding Inc.'den Dunavant S.A'nın ortaklık paylarını devralacaktır.

LDC'nin Dunavant'ın pamuk faaliyetlerini devralmasındaki amaç ABD, Avusturalya, Asya ve Afrika'daki varlığını geliştirmek olarak ifade edilmiştir.

150 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendinde "*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" durumu birleşme devralma sayılan haller arasında sayılmaktadır.

İncelemeye konu işlemde LCD, Dunavant'ın pamuk işindeki malvarlığının yanı sıra bazı iştiraklerinin ortaklık paylarını da devralmakta ve bu durum bir kontrol değişikliği sonucunu doğurmaktadır. Bu nedenle, işlem 1997/1 sayılı Tebliğ anlamında bir devir işlemidir.

160 İkinci olarak tespit edilmesi gereken husus, bu işlemin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olup olmadığıdır. 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde "*Bu Tebliğ'in 2 nci maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş milyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur.*" ifadesine yer verilmektedir.

170 Tarafların ilgili ürün pazarındaki pazar payları sırasıyla, %.. ve %... 'dir. Yani toplamda işlem sonrasında %'lik bir orana ulaşılmaktadır. Tarafların 2008 ciroları ise sırasıyla ve Amerikan Doları'dır. Bu verilere göre işlem, pazar payı eşiği açısından bildirim tabi olmamakla birlikte, ciro eşiği açısından bildirim tabidir.

H.3.2. Hukuki Değerlendirme

180 İşlemin gerçekleştiği pazar incelendiğinde, özellikle Türkiye'de tekstil sektöründe duyulan ihtiyaç nedeni ile balyalanmış ham pamuğa talebin yüksek olduğu ve buna bağlı olarak da pazarda çok sayıda yerli ve ithalatçı oyuncunun bulunduğu görülmektedir.

Tarafların tahmini değerlendirmelerine göre pazarda Staplcotn'un %..., Cargill'in %..., Reinhart'ın %... civarında payları vardır. Geri kalan kısmı ise işlem tarafı teşebbüsler ve diğer oyuncular doldurmaktadır.

190 Ürünün homojen bir nitelik taşıdığı ve ithal ürün ile yerli üretim arasında kayda değer bir fiyat farkı bulunmaması gibi unsurlar dokuma fabrikalarına en avantajlı ürün sağlayan teşebbüsü seçme konusunda geniş bir hareket alanı sağlamakta, bu da pazarda sürekli olarak rekabetçi bir ortam olması sonucunu doğurmaktadır. Fabrikaların ürün fiyatlarını göz önüne alarak riski dağıtma amacıyla farklı farklı üreticilere yönelebiliyor olmaları da bu hususu destekler niteliktedir.

Öte yandan, yeterli sermaye bulunması ve gerekli ticari bağlantının kurulmuş olması halinde pazara girişin önünde hukuki veya fiili bir engel bulunmadığına, balyalanmış ham pamuk ticaretinin ülkenin her yerinde serbestçe yapılabildiğine, özellikle tekstil sektöründen kaynaklanan talep büyüdükçe bu yönde yeni girişlerin her zaman için mümkün olduğu ifade edilmelidir.

200 Söz konusu anlaşma ile ilgili olarak işaret edilmesi gereken bir diğer nokta da 15. maddede yer verilen rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümdür. Bu madde ile satıcı tarafların sözleşmenin konusu Sınırlı İş kapsamında sözleşmenin kapanış tarihinden itibaren 4 yıl boyunca alıcı ile rekabet etmeyeceği, satıcı tarafların kapanış tarihinden itibaren 4 yıl boyunca işin icrasına müdahalede bulunmayacağı veya işin akışını bozmayacağı veya alıcının mevcut ve potansiyel müşterileri veya sözleşmelilerine müdahalede bulunmayacağı, satıcı tarafların hiçbir zaman alıcı dışında hiç kimseye gizli bilgileri açıklamayacağı ve bu bilgileri kullanmayacağı ve satıcı tarafların sözleşmenin kapanış tarihinden itibaren 4 yıl süre ile alıcıya geçen çalışanları işe almayacağı kararlaştırılmıştır. Söz konusu hükmün hukuken bir yan sınırlama niteliği taşıdığı ve tarafların da ifade ettiği üzere alıcı açısından anlaşmadan beklenen faydanın doğması için temel bir gereklilik olduğu kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

220 Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.